

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 343-1909)

Originalt emne

Hjælpekassen

Hjælpekassen/Hjælpekassen i Almindelighed

Uddrag fra byrådsmødet den 25. november 1909 - side 2

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 343-1909)

Andragende fra den kommunale Hjælpekasse om en Tillægsbevilling paa 12000 Kr.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget havde forhandlet med Hjælpekassens Forretningsudvalg og var kommet til det Resultat, at man maatte bevilge de 12000 Kr. Ganske vist maatte man beklage den store Usikkerhed med Hensyn til Hjælpekassens Budget, men Forretningsudvalget havde forsikret, at Bestyrelsen gik frem med stor Forsigtighed, og man havde faaet det Indtryk, at Administrationen var god, men at det var særlige Forhold navnlig Bolignøden, der havde medført de betydelige Udgifter.

Laursen skulde i Anledning af Talen om Bolignøden bemærke, at en af Aarsagerne til, at ikke ret mange havde Lyst til at opføre Ejendomme med Smaalejligheder, sikkert laa i, at Bygge vedtægten var lovlig haard. Han skulde derfor henstille til rette vedkommende, om Bestemmelserne for Opførelse af Huse med mindre Lejligheder ikke kunde gøres noget mildere. Der var nu ikke faa Familier, der boede i Boliger, som ikke gerne skulde være Menneskeboliger, saa der var god Anledning til at ordne Forholdet saaledes, at der kunde bygges billigere Ejendomme med Smaalejligheder.

Jakob Jensen troede ikke, en Lempelse i Vedtægten vilde faa synderlig Betydning i den Henseende, Hr. Laursen tænkte. Den væsentligste Grund til Bolignøden var utvivlsomt, at

de Personer og Institutioner, der laante Penge ud, vilde sætte altfor faa Penge i Ejendomme med Smaalejligheder. I Anledning af den foreliggende Bevilling og af Indstillingerne om Efterbevilling af de ikke faa Overskridelser, der laa paa Byraadets Bord, ønskede han at spørge Kasseudvalget, hvorledes den finansielle Side stod med Hensyn til at følge Budgettet. Indtil 1907 var Budgetterne altid saa rigelige, at der hvert Aar blev Overskud, men dette Forhold havde vist nu vendt sig. Han ønskede derfor at vide, om man overholdt Budgetterne eller overskred dem, og hvad Kasseudvalget havde tænkt sig at gøre for atter at faa Balance i Tingene, da man jo ikke kunde blive ved at stifte Gæld eller at tage af Formuen.

Formanden skulde indrømme, at der de sidste Aar var blevet taget en Del af Kassebeholdningen. Grunden dertil laa maaske noget i, at de senere Budgetter var blevet lagt for knappe, og i at forskellige Udvalg ikke havde udvist tilstrækkelig Forsigtighed. Der var i de to sidste Aar brugt ca. 150000 Kr. af Kassebeholdningen, som dog endnu var over de foreskrevne 600000 Kr. Den eneste rigtige Maade at gaa frem paa vilde være at budgettere noget rigeligere og udvise noget større Forsigtighed.

Mikael Johansen skulde ikke stemme imod Bevillingen, men maatte dog anbefale nogen Forsigtighed. Bidraget til Hjælpekassen var nu oppe paa 82 Øre pr. Indbygger, medens det i Frederiksbjerg kun var 78 Øre og i Aalborg 46 Øre, saa der kunde nok være Anledning til at henstille til Hjælpekassens Bestyrelse meget stærkt at sigte de ansøgende, særlig for deres Vedkommende, der ikke var hjemmehørende i Aarhus. Han troede ikke paa, at Bolignød skulde have nogen Indflydelse paa Kassens Udgifter. Huslejen var i Virkeligheden saa lav her i Byen, at ikke ret mange Ejendomme betalte sig. Nogen egentlig Bolignød var her ej heller, selv om det var knapt med 1 og 2 Værelses Lejligheder, men en Mængde Mennesker havde sagt deres Lejligheder op, fordi de mente efter Landsudstillingen at kunne faa Bolig til meget billigere Leje. Forøvrigt skulde der efter sigende opføres 2 Ejendomme med 80 Smaalejligheder, saa det vilde nok bøde noget paa Forholdet. De forskellige Udvalg maatte være meget nøjeregnende med Hensyn til Overskridelser.

Samuelson anbefalede at bevilge Beløbet. Kassen var nu vist i en saadan Gænge, at man rolig kunde overlade den Pengene. De ansøgende blev sikkert godt sigtet, og der var Landkommuner, der ydede 1 Kr. pr. Indbygger i Tilskud. Hvis Sundhedskommissionen kasserede de mange Boliger, den havde Ret til at kassere som sundhedsfarlige, vilde Bolignøden blive endnu større.

Christensen kunde anbefale Bevillingen. Naar der i Aar stilledes saa store Krav til Hjælpekassen, skyldtes dette noget Udstillingen. Han ønskede at efterlyse et Udvalg, der for et halvt Aars Tid siden havde faaet til Opgave at overveje, hvilke Foranstaltninger der kunde træffes mod Bolignøden. Dette Udvalg havde blandt andet ogsaa til Opgave at anvise billig Jord for Byggeri. Skønt de ugunstige Pengevilkaar naturligvis hæmmede Byggeriet, maatte det dog ogsaa bemærkes, at en Del Bygningshaandværkere levede af deres Ejendomme. De sidste Aar var Lejen for mindre Lejligheder blevet forhøjet med 50-70 Kr.

Jakob Jensen havde ikke spurgt for at spænde Ben for Forslaget, men vilde dog tilføje, at til April 1910 vilde man have forbrugt 300000 Kr. i 3 Aar. Dette kunde ikke blive ved at gaa, uden at man blev nødt til et Aar at foretage en Ekstrapaaligning, men hvert Aar skulde dog gerne bære sine Udgifter. I Anledning af Hr. Christensens Bemærkning om Bygningshaandværkere, der levede af deres Ejendomme, skulde han bemærke, at hvis man lavede en Statistik for de Bygningshaandværkere, der de sidste Aar havde maattet akkordere, vilde man faa et sørgeligt Resultat at se.

Andragendet bevilgedes.

